

Conclusies: kenmerken succesvolle aanpak

Overgenomen uit: Ouders betrekken bij lezen – beleidsnotitie Stichting Lezen, 2014

Op grond van onderzoek naar een effectieve leesopvoeding, een succesvolle aanpak van ouderbetrokkenheid en de mogelijkheden van interventies thuis is aan te geven wat wel en niet werkt in de leesstimulering thuis.

Als scholen, bibliotheken en ouders samen willen werken aan de leesopvoeding van kinderen is het goed rekening te houden met de volgende bevindingen:

1. Ouders zijn van groot belang voor de leesopvoeding. De kans dat een kind uitgroeit tot lezer wordt vijf keer zo groot als ouders een actieve leesopvoeding voeren. Ter vergelijking; de invloed van een docent maakt die kans slechts 1,5 keer zo groot, van vrienden 3,5 keer (Stalpers, 2007).
2. Vaders verdienen meer aandacht. Van ouders met belangstelling voor voorlezen, blijkt de moeder in 65% en de vader in 8% van de gevallen degene te zijn die voorleest (Duursma, 2011).
3. De leesbegeleiding is aanzienlijk belangrijker dan voorbeeldgedrag of boekbezit van ouders. Onder leesbegeleiding wordt verstaan: oprechte interesse in het leesgedrag van kinderen, voorlezen, boeken cadeau geven, boeken aanraden of helpen met kiezen, bespreken wat kinderen lezen (Notten, 2011, 2012).
4. Ouderbetrokkenheid thuis heeft de grootste invloed. Indien ouders thuis activiteiten ondernemen met hun kinderen die aansluiten bij de doelen van school heeft dat een positief effect op leerprestaties en op niet-cognitieve aspecten, zoals motivatie, zelfwaardering en spijbelgedrag. Betrokkenheid op school (medezeggenschap, 'klusjes doen') bleek over het algemeen geen aantoonbaar effect te hebben.
5. Scholen en andere instellingen die met kinderen werken, kunnen ouders ondersteunen bij de leesopvoeding.
6. Het stimuleren van lezen thuis heeft de meeste kans van slagen als ouderbetrokkenheid al op de rails staat op school:
  - a. Er is een planmatige aanpak. Dit is een goede basis voor ouderbetrokkenheid op school. Een planmatige aanpak kan ervoor zorgen dat ouderbetrokkenheid de aandacht krijgt die zij verdient en kan zorgen voor continuïteit.
  - b. De attitude van de leerkracht is adequaat. Alleen een open, transparante houding met respect voor andere gewoontes, talen en culturen leidt tot succesvolle ouderbetrokkenheid. Leerkrachten kunnen ouders inspireren hoge (doch realistische) verwachtingen te koesteren t.a.v. hun kind en ouders positief stimuleren (versterken zelfvertrouwen). De school kan - indien wenselijk - leerkrachten hierin begeleiden of scholen.
  - c. Er zijn intakegesprekken. Een eerste gesprek waarin sprake is van uitwisseling is zeer waardevol. Indien er in een eerste gesprek ruimte is voor het uitspreken van wederzijdse verwachtingen en behoeften, draagt dit veel bij aan een vertrouwensband tussen ouders en leerkracht.
  - d. Men streeft een 3.0-aanpak na. Ouders en scholen werken samen ten behoeve van de ontwikkelingskansen van kinderen. Er is niet alleen sprake van informatie zenden vanuit school of informatie naar elkaar zenden, maar van contact en gedeelde verantwoordelijkheid.

7. Interventies thuis, bedoeld om geletterdheid te vergroten, zijn in min of meerdere mate effectief. De effectiviteit wordt bepaald door de aanpak. Het meeste resultaat wordt behaald indien: a. Jong wordt begonnen en lang wordt door gegaan. b. Activiteiten op school en thuis goed aansluiten. c. Ouders daadwerkelijk worden geëquipeerd aan de slag te kunnen.

8. Differentiëren bij interventies is noodzakelijk: Ouders met een verschillende sociaaleconomische status, anderstalige ouders en ouders van jonge en oudere kinderen hebben baat bij uiteenlopende interventies en bij een manier van instrueren die bij hen past.

9. Ouders hebben het meeste profijt van concrete en praktisch tips. Om hun kind thuis te ondersteunen, hebben ouders weinig aan alleen algemene informatie die geen rekening houdt met hun specifieke situatie.

10. Elke interventie van onderwijs naar ouders moet gericht zijn op het versterken van de relatie tussen ouder en kind. Een interventie moet ouders de kans geven thuis op affectieve wijze zinvolle activiteiten met het kind te ondernemen. Dwang en verplichting werken averechts.